

a podle poslední věty § 469 obč. zák. (v doslovu III. novely) může jen vlastník statku po zániku zástavního dluhu převést zástavní právo na novou pohledávku. Jsou tudíž takto možnosti, by věřitel postoupil zaplacené, ale knihovně nevymazané pohledávky, vytýčeny určité meze. Ale na těch nezáleží, dal-li dlužník (vlastník statku) k postupu pohledávky, jako v souzeném případě v postupní listině nahoře uvedeno, souhlas. V takovém případě nemůže dlužník, vlastník, namítati zánik pohledávky. Zaniklá pohledávka postupem provedeným s jeho souhlasem znovu obživla. Nelze ani namítati, že dlužník, vlastník Josef G., v souzeném případě nebyl oprávněn k postupu svoliti, protože se to přičilo jeho závazku v pozemkové knize pod pol. 27 zapsanému, že postoupenou pohledávku po zaplacení dá podle § 469 a) obč. zák. knihovně vymazati. Závazek ten jest účinný jen v poměru k firmě akciový pivovar v A., proti níž jej převzal. V poměru k ostatním knihovním věřitelům a zejména k žalobcům jest úplně bez významu. Zákaz § 469 a) obč. zák. s hypotekou nakládati, je-li onen závazek ve veřejné knize při hypotece poznamenán, platí přes poněkud široké a celkem povšechné znění zákona jen v poměru smluvních stran. Neobstojí ani námitka, že právní jednání, jímž Josef G. k postupu pohledávky svolil a jej vlastně teprve učinil právně účinným, jest odporovatelné podle § 2 odp. zák., neboť námitku v té příčině žalobci nevznesli v řízení před prvním soudem (§§ 482, 513 c. ř. s.), nýbrž vznesli ji jen pro případ, že by šlo o převedení zástavního práva na novou pohledávku podle § 469 obč. zák., nebo, jak praví, o zřízení vlastníkové hypoteky. O to však podle vlastního jejich nazírání tu nejde. Ostatně žalobci námitku ani v té příčině, v níž ji vznesli, nijak neopodstatnili přednesem skutkových okolností. Mohl-li Osvald H. podle správného právního názoru tuto hájeného spornou pohledávku žalovanému platně postoupiti, nelze zažalovaný nárok uznati odůvodněným.

Čís. 9219.

K právům podle § 43 cis. pat. ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák., patří i právo sbíratí dříví z lesa a lámati v něm větve. Lhostejno, že osoba vykonávající toto právo jest povinna a ochotna ke vzájemnému plnění, záležejícímu v určitých službách a pracích při opravě cest, při honech a pod., aniž záleží na tom, zda hlavní věcí jest úmluva o konání těchto služeb a zda propůjčení práva bráti dříví jest úplatou za tyto služby a zda jde o smlouvu zavazující k obapolnému plnění.

(Rozh. ze dne 27. září 1929, Rv I 141/29.)

Žalobci domáhali se proti žalované, by bylo uznáno právem, že žalované nepřísluší právo v lese žalobců sbíratí dříví a lámati větve, že žalovaná jest povinna to uznati a zdržeti se v budoucnu jednání, jež by mohlo býti považováno za výkon práva sbíratí dříví nebo lámati větve.

Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Odvolací soud právem dovolává se předpisu § 43 patentu ze dne 5. července 1853, čís. 130 ř. zák. Tento předpis vztahuje se mimo jiné též na práva uvedená v § 1 čís. 1 patentu, totiž na »veškerá jakkoli nazývaná práva lámání dříví a braní dříví a jiných lesních plodin v cizím lese nebo z cizího lesa«. K takovým právům patří zajisté i právo sbíratí dříví v lese, který jest soukromým vlastnictvím žalující strany, a lámati v něm větve. Na věci nemění se nic tím, že osoba, vykonávající toto právo, jest povinna a ochotna ke vzájemnému plnění, záležejícímu v určitých službách a pracích při opravě cest, při honech a pod., dále zda hlavní věcí jest úmluva o konání těchto služeb a zda propůjčení práva bráti dříví jest úplatou za tyto služby a zda jde o oboustrannou smlouvu. Ani při oboustranné smlouvě, i kdyby její trvání bylo zjištěno, nelze konati plnění zákonem zakázaná (§ 879 obč. zák.). Nejsou zjištěny okolnosti, z nichž by vyplýval závěr, že vlastníci domu čís. 11 nabyli práva, bráti dříví a lámati větve v lese žalující strany, vydržením, které by bylo — vzhledem k § 43 patentu musilo býti — dokonáno v den jeho vyhlášení, dne 14. července 1853, nebo právním jednáním z doby před tímto dnem anebo že po 14. červenci 1853 bylo tohoto práva nabyto způsobem uvedeným v § 43 pat. Již tím vzhledem k § 43 pat. padá celá obrana žalované strany, opírající se o nabytí práva, bráti dříví z lesa žalující strany.

Čís. 9220.

Používala-li manželka manželova bytu bez jeho svolení v době, kdy jí manžel platil výživné, uložené mu usnesením (rozsudkem), jest manžel oprávněn domáhati se na ní náhrady toho, co připadlo z výživného na používanou část bytu.

(Rozh. ze dne 27. září 1929, Rv I 1326/29.)

Žalobce domáhal se na žalované manželce náhrady za užívání jeho bytu od července 1927 až do vystěhování se manželky dne 24. ledna 1929. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Odvolací soud neposoudil věc správně po právní stránce, uznáv, že žalobce nemá nároku na náhradu nájemného do doby, kdy se žalovaná po pravoplatném rozvodu k vyzvání žalobce měla vystěhovati. I když